

Vet Aquí!

Butlletí lingüístic de la
Diputació de Girona

Desembre de 2012

EL PI DE SANT BALDIRI

Ha molts anys, quan Figueres era una petita vila, pel lloc on ara hi ha la Rambla passava la riera de Galligans. A l'altre costat d'aquesta riera no hi havia cap edificació fins que als veïns se'ls va ocórrer de bastir-hi un edifici per a hospital, entorn del qual es van aixecar tot seguit un nombrós estol de cases que aviat formaren un barri important.

Aquest barri celebrava la seva festa major el dia de sant Baldiri, i, com en molts altres pobles de Catalunya, hi havia el costum en aquesta diada, de plantar a la plaça tres pins anomenats *maigs*, que eren triats entre els més alts que es trobaven al terme. A l'hora de plantar-los, una gran munió de gent acudia a la plaça a veure com ho feien.

Un any, per dissort, en aixecar el maig més alt i gros es trencà un dels llibants amb què l'alçaven. La gent va fugir esverada en totes direccions. Plens de pànic no s'entretenien pas a veure el que s'esdevenia. Esfereïts, cecs, sols pensaven a salvar llurs vides apartant-se d'aquell tronc gegant que anava caient i amenaçava d'aixafar-los. Tot eren crits d'esglai i confusió; ningú no s'adonava ben bé del que passava.

Al cap d'una estona, quan es pogueren fer càrrec del que s'havia esdevingut, van veure un pobre noi, amb el cap esclafat, que jeia estès al mig de la plaça. Era l'única però colpidora víctima d'aquella malifeta del destí.

Aquell any foren suspeses les festes en senyal de dol.

Aquell noi fou enterrat amb la més gran solemnitat. Tothom donava mostres de pregona consternació. Semblava que no hi hagués res més a fer. Tota vegada, un rum-rum d'insatisfacció barrinava per les consciències dels figuerencs.

Llavors determinaren castigar el pi homicida. El convertiren en cairat i el portaren a l'edifici de la presó. I allà féu vida i mort empresonat.

I aquesta és la fi que va fer el pi de sant Baldiri.

Saps llegendes del teu municipi? Envia'ns-les a l'adreça osl@ddgi.cat, i les publicarem en algun dels propers números del *Vet Aquí!*

L'EXPRESSIÓ DE LES OBLIGACIONS

El futur (*establirà, exercirà, constituirà, etc.*) és un temps que expressa accions o estats que tindran lloc en un temps posterior:

Aquest Reglament entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al BOPG.

El termini finalitzarà quinze dies després de la notificació.

Però sovint observem que en la documentació administrativa es fa servir el futur per expressar l'obligació de fer alguna cosa.

En aquests casos en què es vol expressar una obligació es recomana no utilitzar el temps verbal futur, per tal de deixar clar el matís prescriptiu de la frase i evitar que sigui interpretada com una mera referència a fets futurs. Per expressar obligació podem optar, depenent del context, per qualsevol dels recursos següents:

● *Haver de* + infinitiu

- ✘ En tot el que no prevegin les normes esmentades, **seran aplicables** les restants normes de dret administratiu.
- ✓ En tot el que no prevegin les normes esmentades, **s'han d'aplicar** les restants normes de dret administratiu.

✘ El Servei **es dotarà** dels recursos humans, tècnics i econòmics necessaris per desenvolupar les seves funcions.

✓ El Servei **s'ha de dotar** dels recursos humans, tècnics i econòmics necessaris per desenvolupar les seves funcions.

● *Cal* + infinitiu / *Cal que...*

✘ L'ordenança estableix que, en aquest supòsit, **es reduirà** l'import de la subvenció concedida.

✓ L'ordenança estableix que, en aquest supòsit, **cal reduir** l'import de la subvenció concedida.

✘ Tot el que manifestin els assistents a la sessió **es farà constar** a l'acta.

✔ Tot el que manifestin els assistents a la sessió **cal que consti** a l'acta.

● El temps present

De vegades, especialment en els textos normatius, la manera més adequada d'expressar una obligació, així com d'expressar una possibilitat, és recórrer al present. És preferible que el text es llegeixi des de la perspectiva del present i de l'actualitat del lector i no des de la perspectiva de futur del redactor respecte al moment que s'aprovi la norma o que es notifiqui la resolució.

✘ La documentació privada cedida a la Diputació en règim de comodat o donació **es regirà** pel que preveuen els articles 13 i 14 de la Llei d'arxius i documents.

✔ La documentació privada cedida a la Diputació en règim de comodat o donació **es regeix** pel que preveuen els articles 13 i 14 de la Llei d'arxius i documents.

✘ L'adjudicatari **estarà** obligat a complir el que estableix la normativa sobre protecció de dades.

✔ L'adjudicatari **està** obligat a complir el que estableix la normativa sobre protecció de dades.

Recordeu que en llenguatge administratiu, en les expressions d'obligació hem de substituir el futur per la perífrasi d'obligació *haver de + infinitiu*, *cal + infinitiu* / *cal que* o bé pel temps present, depenent del context.

SER PRECÍS I PRECISAR

Les formes *ser precís* i *precisar* no tenen sentit d'obligació ni de necessitat, sinó que només són correctes quan equivalen respectivament a 'ser exacte' (*El seu diagnòstic és precís*) i 'determinar amb precisió' (*El secretari d'estat ha precisat que l'ajornament dels pagaments és d'un any*). Per expressar necessitat s'ha d'utilitzar *és necessari*, *cal + infinitiu* / *cal que*, *haver de + infinitiu* o *necessitar*.

✘ És **precís** que comparegueu en el termini indicat.

✔ És **necessari** / **Cal que** comparegueu en el termini indicat.

✘ L'edifici **precisa** una renovació.

✔ L'edifici **necessita** una renovació.

APUNT TERMINOLÒGIC

L'alternativa catalana a *smartphone* és *telèfon intel·ligent*.

Es tracta d'un telèfon mòbil que incorpora un sistema operatiu per a la descàrrega d'aplicacions i diverses funcions d'un ordinador de butxaca, especialment agenda electrònica, correu electrònic i accés a Internet.

Des de l'Oficina de Serveis Lingüístics us animem a proposar-nos temes que us interessaria que tractéssim, siguin de normativa (pronoms febles, relatius, etc.), de qüestions convencionals, de terminologia administrativa o de qualsevol altre àmbit d'interès per a la Diputació (informàtica, medi ambient, economia...), etc. Podeu fer-ho a l'adreça osl@ddgi.cat.